

Hergeir Nielsen, Tjóðveldisflokkurinn:

Uppskotið er gjørt í skundi

Framsøgumaður Tjóðveldisflokksins helt, at Javnaðarflokkurinn hevur ilt við at siga fólki, hvat hann vil við sjálfstýrismálinum

EIRIKUR LINDENSKOV

Mánadagin víðgjörði lögtingið uppskotið hjá Javnaðarflokkinum um setan av stjórnarskipanarnevnd at greiða framtíðarstöðu Føroya.

Uppskotið er ikki heilt ólíkt uppskotinum hjá Javnaðarflokkinum um setan av stjórnarmálanevnd, sum flokkurinn tveir ferðir áður hevur lagt fram - og hesaferð sigur flokkurinn uppskotið verða eitt ískoyti til uppskotið hjá landsstýrinum um framtíðarstöðu Føroyar. Undirtøkan, uppskotið fekk

í tinginum var misjovn. Fyrsti framsurin var tjóðveldisringmaðurin, Hergeir Nielsen.

– Uppskotið er so meirlíkt uppskotinum hjá landsstýrinum, at eg fari at biða uppskotsstíllaran um at taka uppskotið aftur. Eg haldi eisini, at tað er ein spurningur, um tað er heimild til at leggja slíkt uppskot fram, segði Hergeir Nielsen.

Hann vísti eisini á, at Javnaðarflokkurinn blandað tað lóggevandi valdið og tað úttinnandi valdið saman, tá flokkurinn skjýtur upp, at umboð fyrri landsstýrið og

løgtingið skulu sita í nevndini, sum skal tillaga nýggju skipanina við Danmark.

– So manglar bara, at teir triggir serkønu umboða dómsvaldið, og so er komið flokkurinn fullkomin, helt Hergeir Nielsen.

Síðan vísti hann á, at uppskotið er merkt av at vera gjørt í skundi, m. a. tí, at einki er nevnt í uppskotinum um sjálfstýrismálaráðið, ella at sjálfstýrismálaráðharrin skal verða umboðaður í nevndini.

Hergeir Nielsen segði eisini, at talan er um eitt stórmál, sum Javnaðarflokkurinn

skal hava eina stöðu til.

– Vit, sum eru positivt sinnaðir, vilja fegnir hava Javnaðarflokkin við, men tað tyktist sum um flokkurinn hevur ilt við at greiða okkum frá, hvat hann vil, tí so nógvir sambandsmenn eru í flokkinum.

Óli Breckmann, Fólkaflokkurinn:

Vil hava Javnaðarflokkin við

EIRIKUR LINDENSKOV

Óli Breckmann úr Fólkaflokkinum var rættuliga nóg meira vinarliga sinnadur mótevnis uppskotið, enn framsøgumaður Tjóðveldisflokksins. Hann vísti á, at hetta var triðju ferð Javnaðarflokkurinn royndi seg við hesum uppskotið, umenn í eitt sindur broyttum líki hesaferð. Hann vísti eisini á, at Fólkaflokkurinn, seinast uppskotið varð víðgjört, var bundin á hond og fót av Sambandsflokkinum, sum noktaði

samgonguflokkunum at víðgera uppskotið.

– Kortini hava vit ikki fingið avklára, hvaðar Javnaðarflokkurinn vil, men hetta uppskotið er eitt tekin um, at flokkurinn vil víðgera málið.

Annars vísti Óli Breckmann á, at uppskotið var skilgott á tann hátt, at Javnaðarflokkurinn skjeyt upp, at vit fyrst fara at kanna avleiðingarnar, áðrenn stöða verður tikið til, hvørja skipan vit skulu hava við Danmark.

– Tað er nú ikki so búið

fyrst at finna fram til, hvørjar avleiðingarnar verða, helt hann.

Óli Breckmann vísti eisini á, at tað í hesum føri eisini hjá samgonguni snýr seg um at fáa Javnaðarflokkin vinarliga sinnadur mótevnis broytingunum, tí fyrri at fáa ein breiðan meiriluta á tingi, má Javnaðarflokkurinn verða við - Sambandsflokkinum hevði hann ónga vón um.

At enda segði Óli Breckmann, at samgongan eigur at vísa sín positiva vilja - hóast samgongan átti at

hildið fast við sítt egna uppskot.

Edmund Joensen, Sambandsflokkurinn:

Best við fólkaatkvøðu

Sambandsflokkurinn vildi fegin havt eina ráðstevnu um framtíðar víðurskiptini millum ríkispartarnar

EIRIKUR LINDENSKOV

Edmund Joensen úr Sambandsflokkinum helt ikki, at uppskotið hjá Javnaðarflokkinum kundi vera eitt ískoyti til uppskotið hjá Landsstýrinum, tí í hesum føri er talan um eitt lógarpuppskot, meðan uppskotið hjá samgonguni var eitt uppskot til samtyktar.

– Borið saman við uppskotið hjá Landsstýrinum, so er í hesum førum talan um eitt demokratískt uppskot við stöði í tí, sum lögtingið samtykkir, segði Edmund Joensen, sum eisini vísti á, at uppskotið hjá Javnaðarflokkinum eisini var rættuliga nóg bífari, enn uppskotið hjá samgonguni.

– Hetta er eitt innbjóðandi uppskot - allir møguleikar standa opnir. Um tað verður við stöði í Heimastýrslógini og innan fyrri grundlógina, teir ætla at arbeiða, so er uppskotið áhugavert, helt Edmund Joensen.

Hann vísti kortini á, at Javnaðarflokkurinn hevur tosað nóg um sjálfstýrslóg, sum røkkur at loysingini. Hann helt eisini, at tykist, sum um Javnaðarflokkurinn so fegin vil seta sítt fingrameykið á uppskotið hjá Landsstýrinum.

Edmund Joensen vísti á, at eftir teirra tykki er talan um tvinnar møguleikar: – Annaðhvørt er tað sambandsleiðin - við eini dagføring av heimastýrslógini, ella er tað loysingaleiðin hjá samgonguni og Javnaðarflokkinum, sum hevur ein ynskidreyum at varðveita rættindini innan fyrri ríkisfelagsskapin.

– Men tað gongur ikki - tað ber ikki til at varðveita rættindini - og slíta frá Danmark, segði Edmund Joensen.

Annars vísti formaður sambandsflokksins á, at vit hava ment okkum innan fyrri Heimastýrslógina við sambandinum við Danmark.

– Í veruleikanum hava vit

størri frælsi enn Danmark, Svøríki og Finnland, s um fyrst mugu spyrja í Brüssel, segði hann.

Hann bar eisini stöðuna saman við stöðuna hjá londum sum Tibet, Tjetjenia, Kosovo, Albania o. fl., og segði, at vit hava tað so nógvi betri, enn hesi londini - og so spurdi hann:

– Skulu vit tveita alt burtur fyrri nakrar fjarar sjálfstýrisdreyr?

Nei, tað heldur Edmund Joensen ikki. Hann vísti eisini á, at tað so víst hava verið trupulleikar við samskiftinum við Danmark, og tók í hesum føri bankamálið sum dømi, men hesir trupulleikar helt hann ikki vera størri enn sum so, at teir kunnu loysast.

Annars vísti Edmund Joensen eisini á, at onnur lond hava størri minoritetstrupulleikar.

– Bretar hava trupulleikar við frum, skotum o. s. fr. Noreg hevur trupulleikar við samunum og Finnland

hevur trupulleikar við á-lendingum. Eingin hevði droymt um at stuðlað okkum, tí vit hava í veruleikanum nógvi størri sjálfstýri, segði Edmund Joensen.

Víðari vísti Edmund Joensen á, at um vit skulu gera broytingar í samstarvinum Danmarkar og Føroya ímillum, eigur hetta ikki at vera gjørt uttan við fólkaatkvøðu, og helt hann, at ein dagføring av heimastýrslógini best tryggjar okkum øll víðurskipti, vit kunnu droyma um.

Hann segði, at Sambandsflokkurinn er sinnadur sakliga at víðgera uppskotið frá Javnaðarflokkinum - hóast sambandsmonnum best hevði dámt, at vit fyrst høvdu skipað fyrri eini fagligari ráðstevnu.

Sámal Petur í Grund:

Nógv positivt

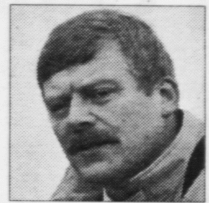
– Lagt verður upp til semju - tí fara vit at víðgera uppskotið positivt, segði framsøgumaður Sjálfstýrisflokksins

EIRIKUR LINDENSKOV

Sámal Petur í Grund úr Sjálfstýrisflokkinum segði, at nógvir positivt settningar eru í uppskotinum frá Javnaðarflokkinum, sum hann eisini metti vera eitt alternativ, ella ískoyti til uppskotið frá Landsstýrinum.

– Lagt verður upp til semju, hóast Javnaðarflokkurinn leggur upp til, at vit fyrst gera eitt føroyskt uppskot, segði hann, og vísti eisini á, at málið ikki varð nóg væl fyrireikað.

– Men fyrri tað eru nógvir positivt tankar, og tað er positivt, at Javnaðarflokkurinn vil vera við, tó at tað er spell, at vit

ikkí kundu standa saman um eitt felags uppskot. Sámal Petur í Grund lovaði, at Sjálfstýrisflokkurinn fer at víðgera uppskotið positivt.

Framsøgumaður Miðflokksins var ikki á fundi hendan dagin - tískil kenna vit ikki Miðflokksins sjónarmið um uppskot Javnaðarflokksins.

Kanna avleiðingarnar fyrst

EIRIKUR LINDENSKOV

Jóannes Eidesgaard, uppskotsstíllari og formaður Javnaðarflokksins helt, at tað serliga var Tjóðveldisflokkurinn, sum var mest ivandi um hetta uppskotið.

– Hergeir Nielsen vildi vita hvar markið lá ímillum uppskotini bæði. Hartil er at siga, at meðan landsstýrið beinleiðis hevur sum endamál, at vit skulu skipa Føroyar sum eitt fullveldi, so gongur okkara uppskot út uppá at seta eina nevnd, sum skal víðgera málið - úrslitið er tá ikki givið frammanundan, segði Jóannes Eidesgaard.

Jóannes Eidesgaard segði, at um tað er ein trupulleiki, at Javnaðarflokkurinn ikki hevur skotið upp, at tað júst skal vera Høgni Hoydal, sum umboðar landsstýrið í nevndini, so skal tað ikki vera nakað problem.

– Vit høvdu bara tikið tað sum eina sjálffylgju, at lógmaður útnevndi sjálfstýrismálaráðharran í nevndini - men er tað ein trupulleiki, so kunnu vit hjálpa samgonguni við tí, segði hann.

Til tað at Hergeir Nielsen legði Javnaðarflokkin at blanda saman úttinnandi og lóggevandi valdið, segði Jóannes Eidesgaard, at tað er vanligt aðrastaðni, at forsætisráðharrin setur nevndir við umboðum fyrri báðar partar, og hann vísti eisini á, at vit skulu vera varin við at tulka nýggju tingskip-

anina ov trongskygt. Serliga tjóðveldismenn vístu á, at Javnaðarflokkurinn hevur so ilt við at greiða frá, hvat hann vil á sjálfstýrisflokkinum. Hesum vísti Jóannes Eidesgaard tó aftur:

– Javnaðarflokkurinn vil at Føroyar skulu definera sum ein tjóð. Javnaðarflokkurinn vil eisini, at vit skulu vera í ríkisfelagsskapi við Danmark, ella hava aðra líknandi skipan. Javnaðarflokkurinn vil eisini, at Heimastýrslógina skal takast av, segði hann.

Hinvegin helt Jóannes Eidesgaard, at tað hevði verið áhugavertari at vita, hvat Fólkaflokkurinn stendur fyrri.

– Eg fegnist um niðurstöðuna hjá Óla Breckmann um, at neyðugt er at hava Javnaðarflokkin við, segði Jóannes Eidesgaard, sum eisini vísti á, at tá Edmund Joensen tosar so nóg um grundlógina, so er tann spurningurin ikki so aktuallur.

– Tjóðveldisflokkurinn tosar um grundlóg. Tað er sjálvandi tí, at Tjóðveldisflokkurinn tosar um fullveldi.